

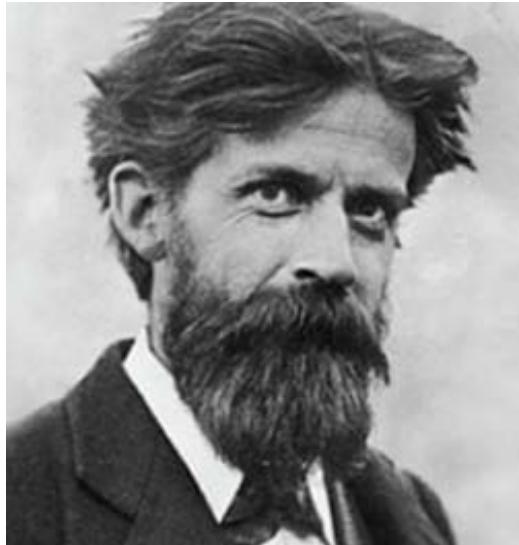
РАЗВОЈ НА МЕТОДОЛОГИЈАТА НА УРБАНИСТИЧКОТО ПЛАНИРАЊЕ

Методологијата претставува систем на користени методи и принципи (начини) за анализа и/или решавање на одредени проблеми поврзани со известно подрачје или дискурс кој има сопствени знаења со интенција да ги надгради истите

РАЗВОЈ НА МЕТОДОЛОГИЈАТА НА УРБАНИСТИЧКОТО ПЛАНИРАЊЕ

A.

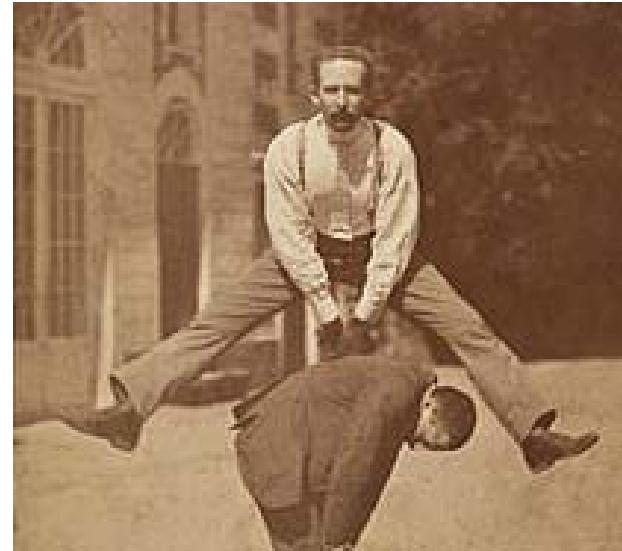
Patrick Geddes (1854 – 1932)
Cities in Evolution, 1915

Го воведува терминот регион и конурбација во архитектурата и планирањето. Инсистира на поврзаноста на територијата, економијата и антропологијата со што го воведува аспектот на интердисциплинарност карактеристична за социологијата.

B.

Marcel Poéte (1866 – 1950)
Introduction a l'urbanisme, 1929

Го подразбира документирањето на развојот на градот, особено фотографијата како запис на промените. Оттаму, градот го доживува како „жив организам“ кој постојано се адаптира секојпат поврзувајќи се со изградените структури од минатото.

УП2

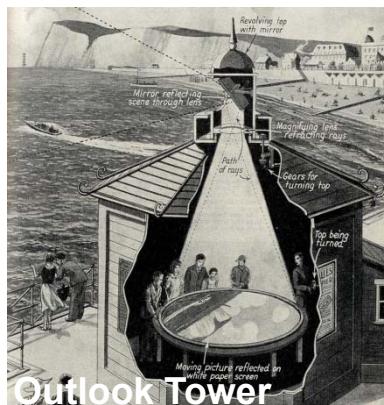
A.

Patrick Geddes

Cities in Evolution, 1915

- тријадата **place, work, folk** – основа на истражувањето на градовите социјални и културни карактеристики, состојба на средината и историски

- истражувањето не може да биде статично:
постои континуум и единство на истражувањето, планот и остварувањето на планот

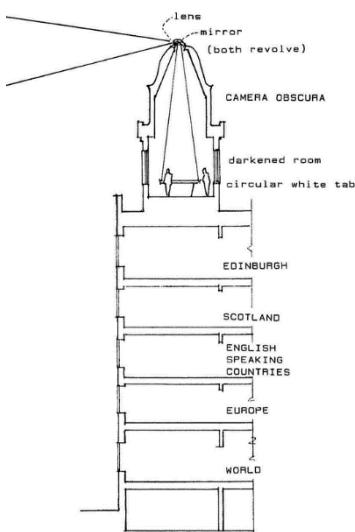
B.

Marcel Poéte

Introduction a l'urbanisme, 1929

- наспроти „банален функционализам“, принципи на траење и „куреативна еволуција“ како основа на самоорганизацијата и спонтаната морфогенеза на градот, што се развива како развој „колективно човечко суштество“

- урбанизмот е и наука и уметност: правилна примена на архитектонски и инженериски техники само врз основа на научни податоци од економијата, географијата историјата...

A.

Patrick Geddes

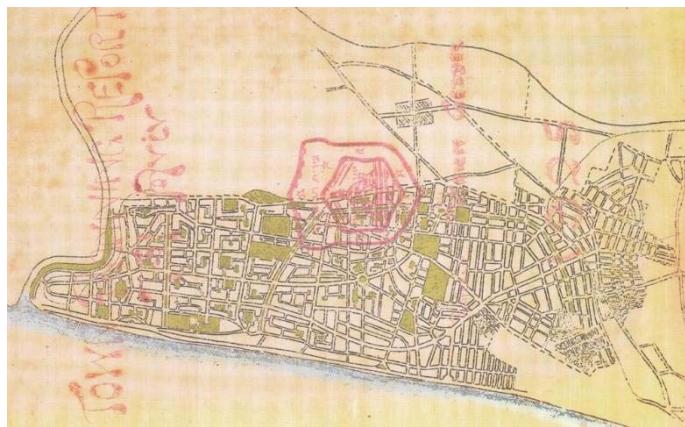
Cities in Evolution, 1915

Методолошки пристап на биолог

системска тенденција

воопштување на поединечните истражувања, стремејќи се кон идеалот за издвојување на ограничен број променливи кои овозможуваат доаѓање до очекуван исход

тенденција: да се утврдат закони
сеопфатно планирање

B.

Marcel Poéte

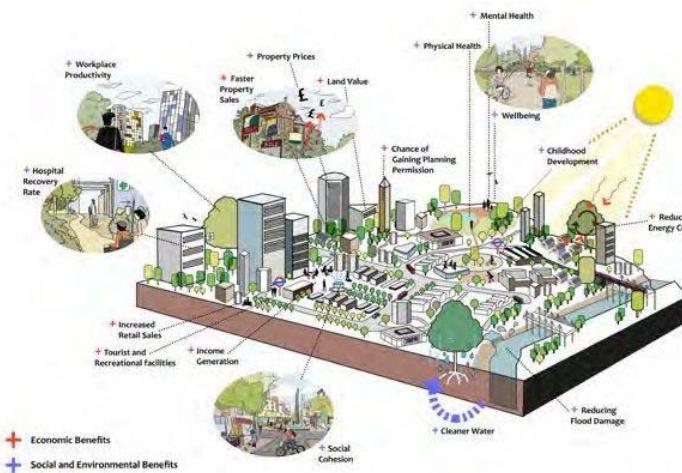
Introduction a l'urbanisme, 1929

Методолошки пристап на историчар

историска тенденција

да се досегне секој конкретен процес во целата негова сложеност и несведлива оригиналност. (теорија на комплексификацијата: од релативна кон сé поголема сложеност без можност за воопштување)

тенденција: да се утврдат *општи појави*
„монографски“ истражувања

УП2

Б.

Предност: Можноста да се објасни посебниот карактер и улогата на креативната акција

„Во изучувањето на градовите монографската работа, запознавањето со поединечните градски творби има првостепено значење. Доколку ги пренебрегнеме (овие специфичности н.з.), дури и во оние видови на стварноста што се најиндивидуални, најпосебни, најпривлечни, но затоа и најинтересни, на крајот ќе добиеме само вештачки и бескорисни теории“. Алдо Роси

Градот е „единствен, кумулативен, историски процес што ја добил формата низ еден ланец на индивидуални настани условени од случајностите на историјата и локацијата и од широкото влијание на културата, климата и економско-политичката структура“. К. Линч

А.

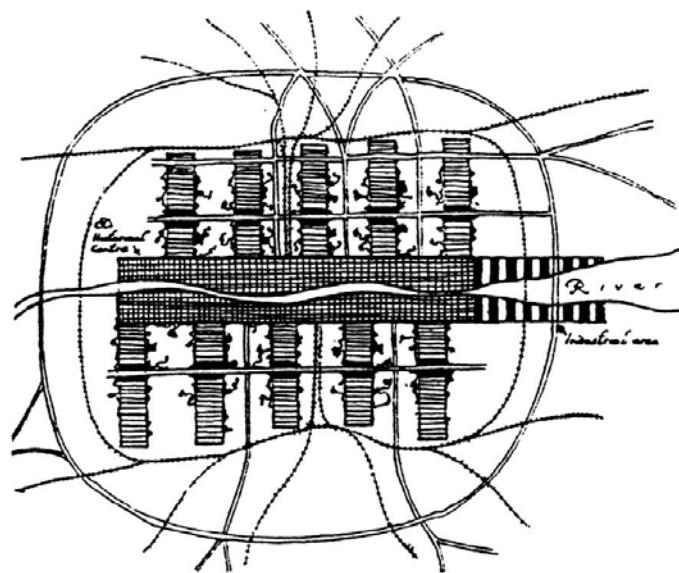
Предност: Можноста да ги интегрира во единствена целина сложените меѓувисноти на различните градски системи

CIAM
дизајнерски пристап:
анализа – креација – план

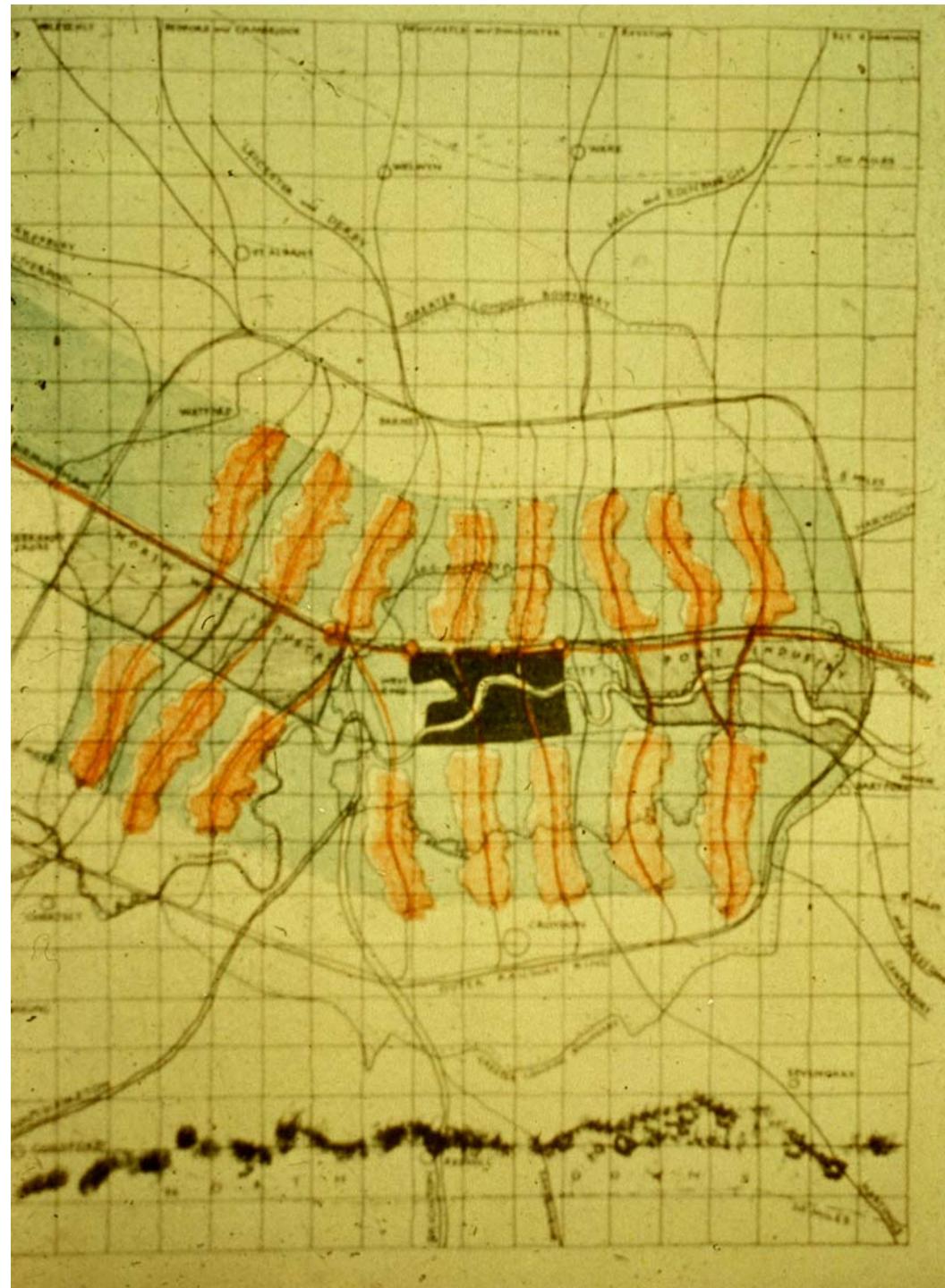
Патрик Гедес – истражување на градот и околниот регион (city region survey)
Патрик Аберкромби – мапирање на податоците за постојната состојба, истражување на минатото и сегашноста и проекција на идната состојба

УП2

Групата МАРС 1933
(*Modern Architecture Research Group*)

План за Лондон, 1942 год.

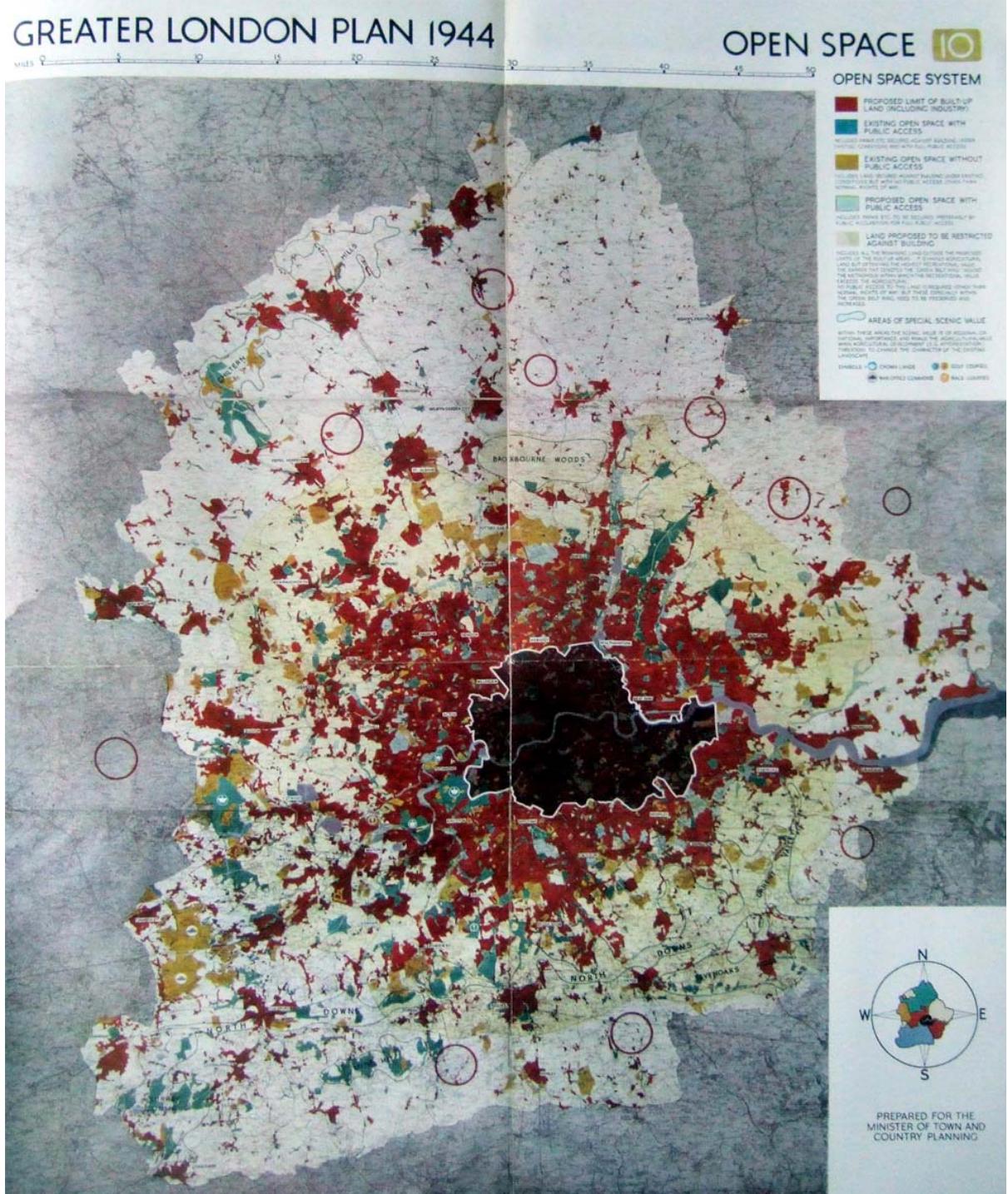

**Патрик Аберкромби
(1879 – 1957)**

План за метрополитенското подрачје на Лондон, 1944 год.

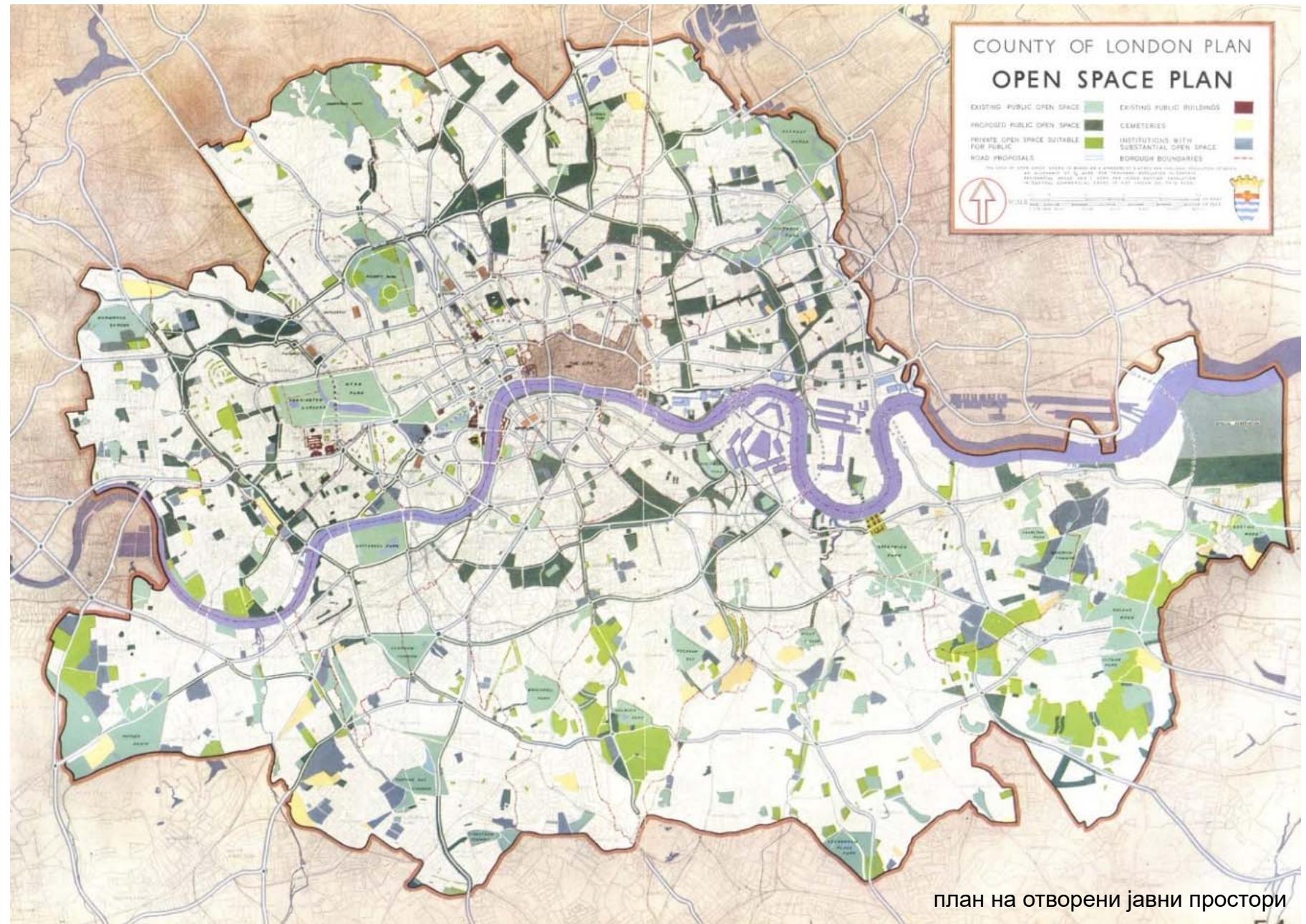

Се планира радијален зелен појас околу Лондон во кој се ограничува ширење на градот. Планот предвидува ре-локација на 1 000 000 жители кои треба да се населат во околните сателитски градови (создавајќи конурбација)

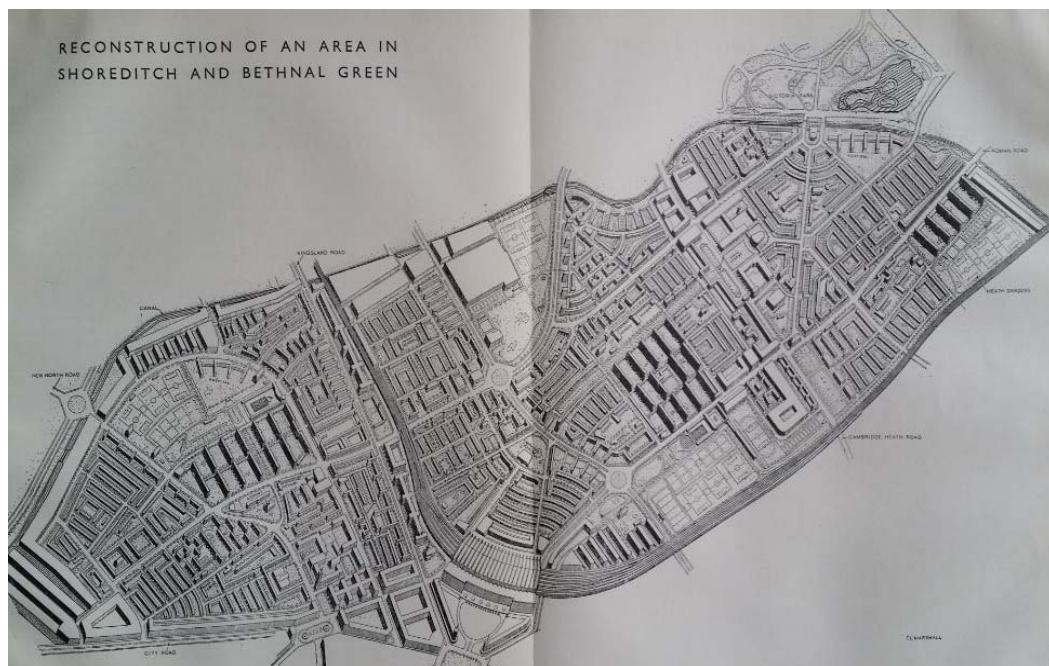
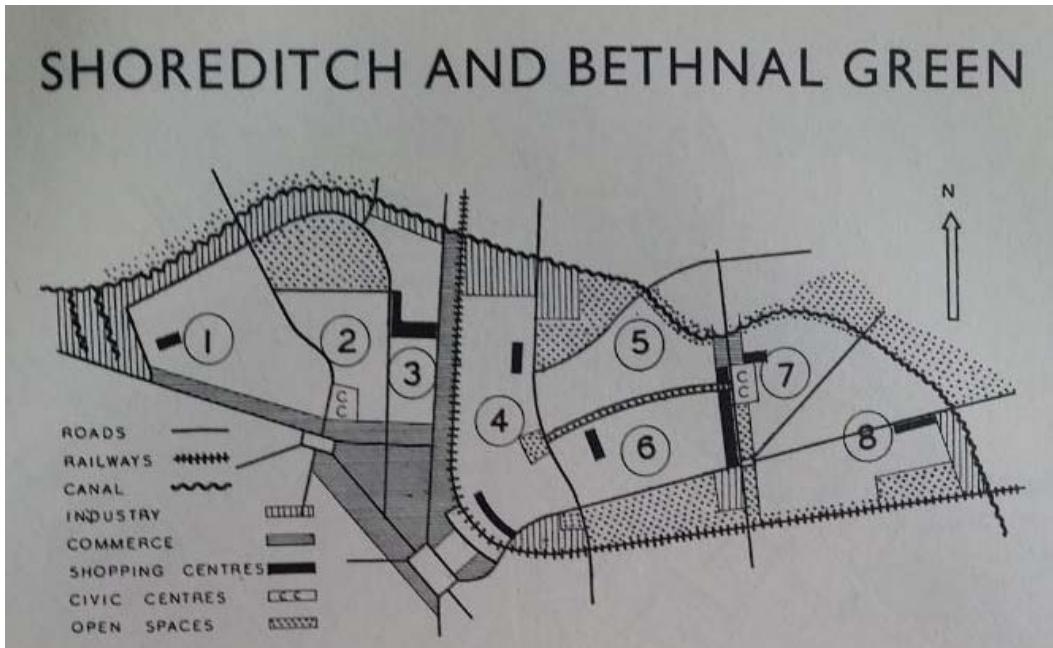

УП2

УП2

Соседството станува основна клетка на заедницата со 6000-10000 жители, основно училиште, сервиси и јавен простор

A.

50-ти: план на конечна состојба – секторски студии, први експлицитни урбанистички методи – сито карти; моделирање и студии за сообраќај; трасирање на патот кон рационалниот пристап преку објективизирање на сите фази на процесот на планирање

60-ти: период на премин од планирање на конечната состојба кон рационално планирање – влијание на теоријата на системи и теоријата на одлучување
Градот претставува систем со дефинирани подсистеми: градските делови се набљудуваат како поврзани системи на активности, континуиран процес со повратни спреги.
„Градот не се развива сам од себе како биолошки организам, туку како кумулативен продукт на поврзани одлуки на многу индивидуи и заедници кои имаат различни цели и средства и кои континуирано меѓусебно влијаат на одлуките“. К. Линч

70-ти: рационално планирање – процес кој ги опфаќа експлицитното формулирање на целите, подготовката и оценувањето на алтернативните решенија и цикличен „процес на учење“ (континуирано планирање)

90-ти: консензусно планирање – партиципација на јавноста, размена и подеднакво располагање со информации, расправа и „преговарање“. Доаѓање до консензус на заинтересираните страни, а не маоризација на мнозинската страна

00-ти: интегрирано планирање – процес кој ги обединува во единствена целина рационалното планирање, консензусното планирање и „урбаниот дизајн“ (Филип Берк *et al.*)

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ 2

ЗАДАЧА 2: КРСТОСНИЦИ

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ 2

зимски семестар 2020-21

Задача 2.

КРСТОСНИЦИ

Оформете крстосници во едно ниво на две улици од кои:

1.

Едната е градска магистрална улица со следниве елементи на попречниот профил:

$3,5 + 1,5 + 1,0 + 1 \times 3,0 + 2 \times 3,50 + 5 + 2 \times 3,50 + 1 \times 3,0 + 1,0 + 1,5 + 3,5$

тро. вел. зел. кол. зел. кол. зел. вел. тро.

Другата е собирна улица со следниве елементи на попречниот профил:

$2,25 + 1,75 + 2 \times 3,25 + 5 + 2 \times 3,25 + 1,75 + 2,25$

тро. вел. кол. зел. кол. вел. тро.

КРСТОСНИЦАТА ДА ИМА ПОЛНА ПРОГРАМА НА СВРТУВАЊА.

Коловозните ленти со широчина од 3,0 метри кај магистралната улица да се користат како ленти за десни свртувања без дополнителни проширувања во профилот на магистралната улица.

Во собирната улица да се планираат посебни ленти за забрзување и успорување.

2.

Едната е собирна улица со следниве елементи на попречниот профил:

2, 5 + 1,75 + 2x3,25 + 2,0 + 2x3,25 + 1,75 + 2,5

тро. вел. кол. зел. кол. вел. тро.

Другата е сервисна улица со следниве елементи на попречниот профил:

2,25 + 2,75 + 3,00 + 3,00 + 2,25

тро. вел. кол. кол. тро.

КРСТОСНИЦАТА НЕМА ЦЕЛОСЕН ПРОГРАМ НА СВРТУВАЊА, ТУКУ САМО ДЕСНИ СВРТУВАЊА.

Во профилот на собирната улица да не се предвидуват ленти за забрзување и успорување и коловозните ленти да имаат континуитет.

Во профилот на сервисната улица да се предвидат ленти за забрзување и успорување со широчина од 3,0 метри.

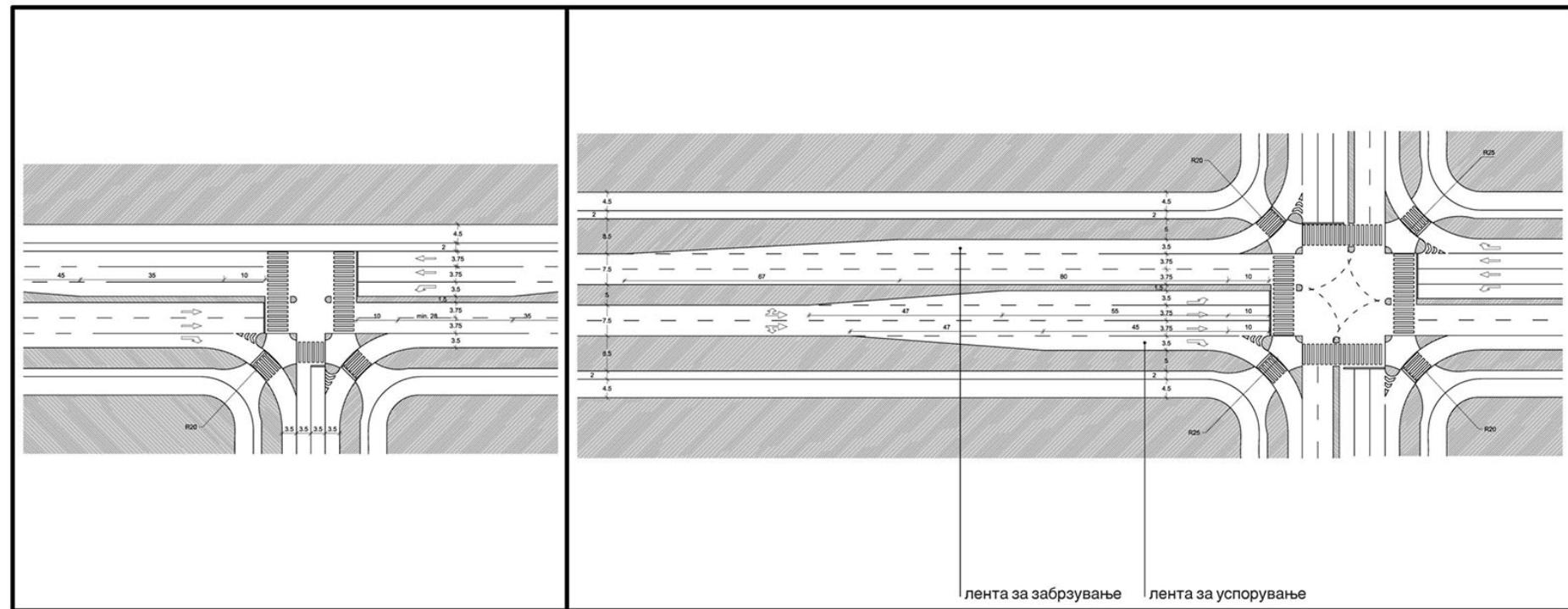
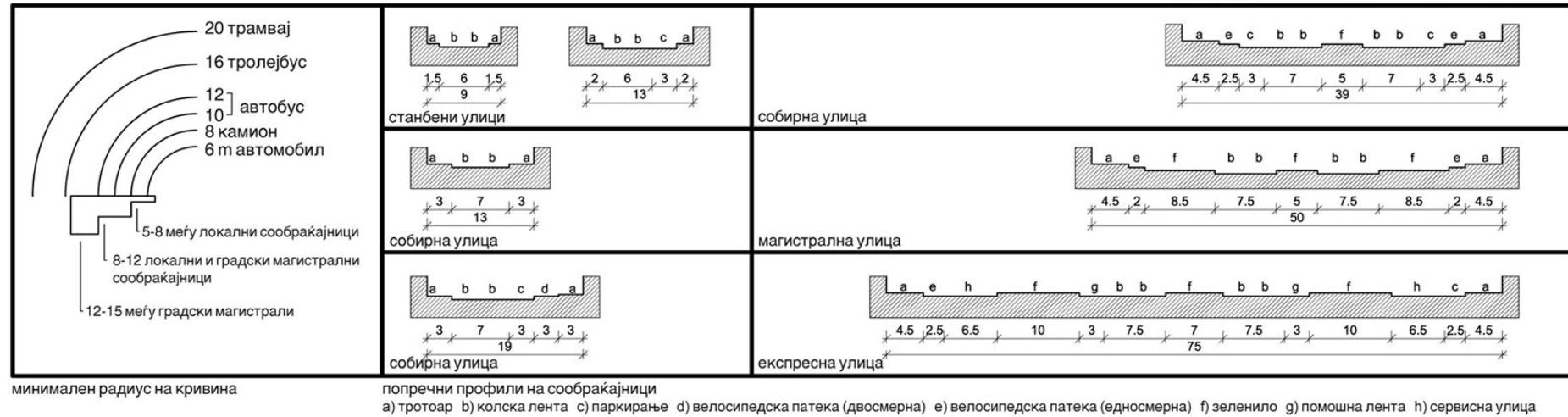
Вежбата се работи во размер $M = 1:500$ на А3 формат или на проширен А3 формат (29.7/42++)

УП2

Минималниот радиус на хоризонтална кривина на крстосниците во зависност од категоријата на улицата изнесува:

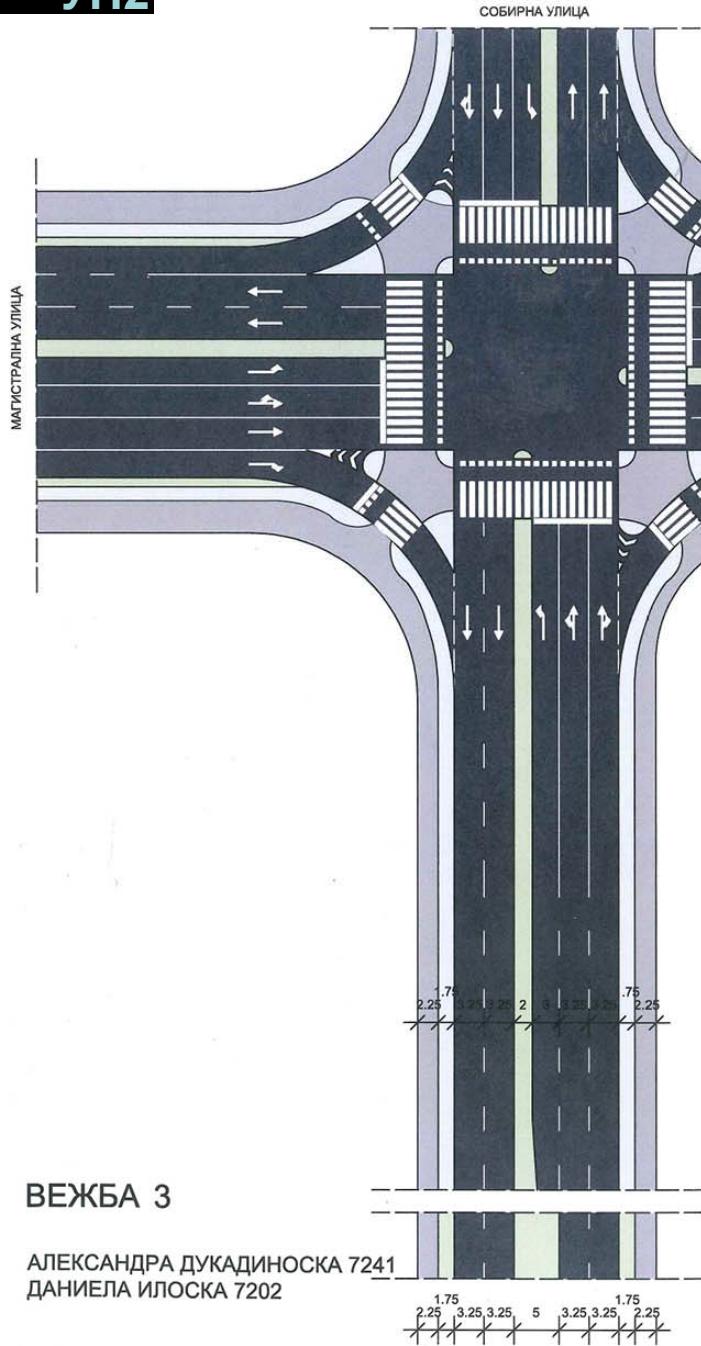
- за магистрални улици $R = 12 \text{ м}$
- за собирни улици $R = 10 \text{ м}$
- за сервисни улици $R = 8 \text{ м}$
- за станбени улици $R = 6 \text{ м}$
- за индустриски улици $R = 12 \text{ м}$

УП2

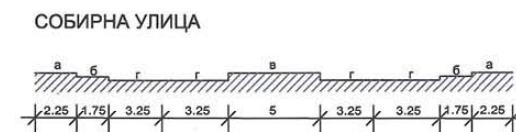
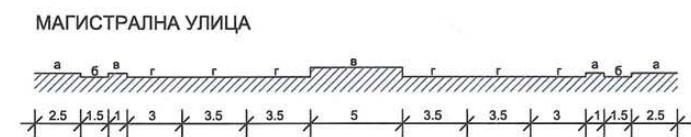
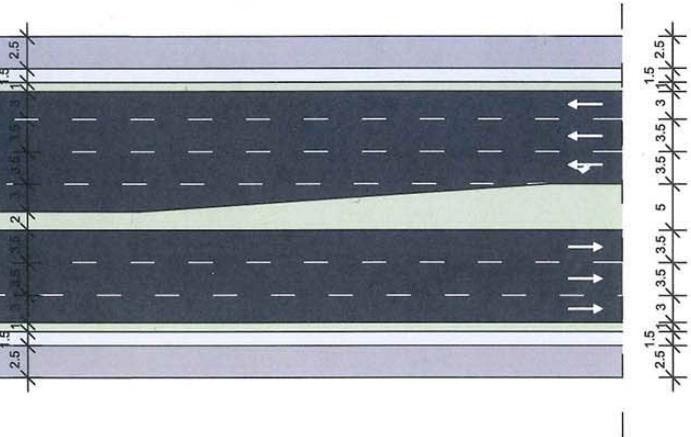

пристап кон крстосница

УП2

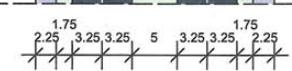
Крстосници

а - тротоар
б - велосипедска патека
в - зеленило
г - колска лента

ВЕЖБА 3

АЛЕКСАНДРА ДУКАДИНОСКА 7241
ДАНИЕЛА ИЛОСКА 7202

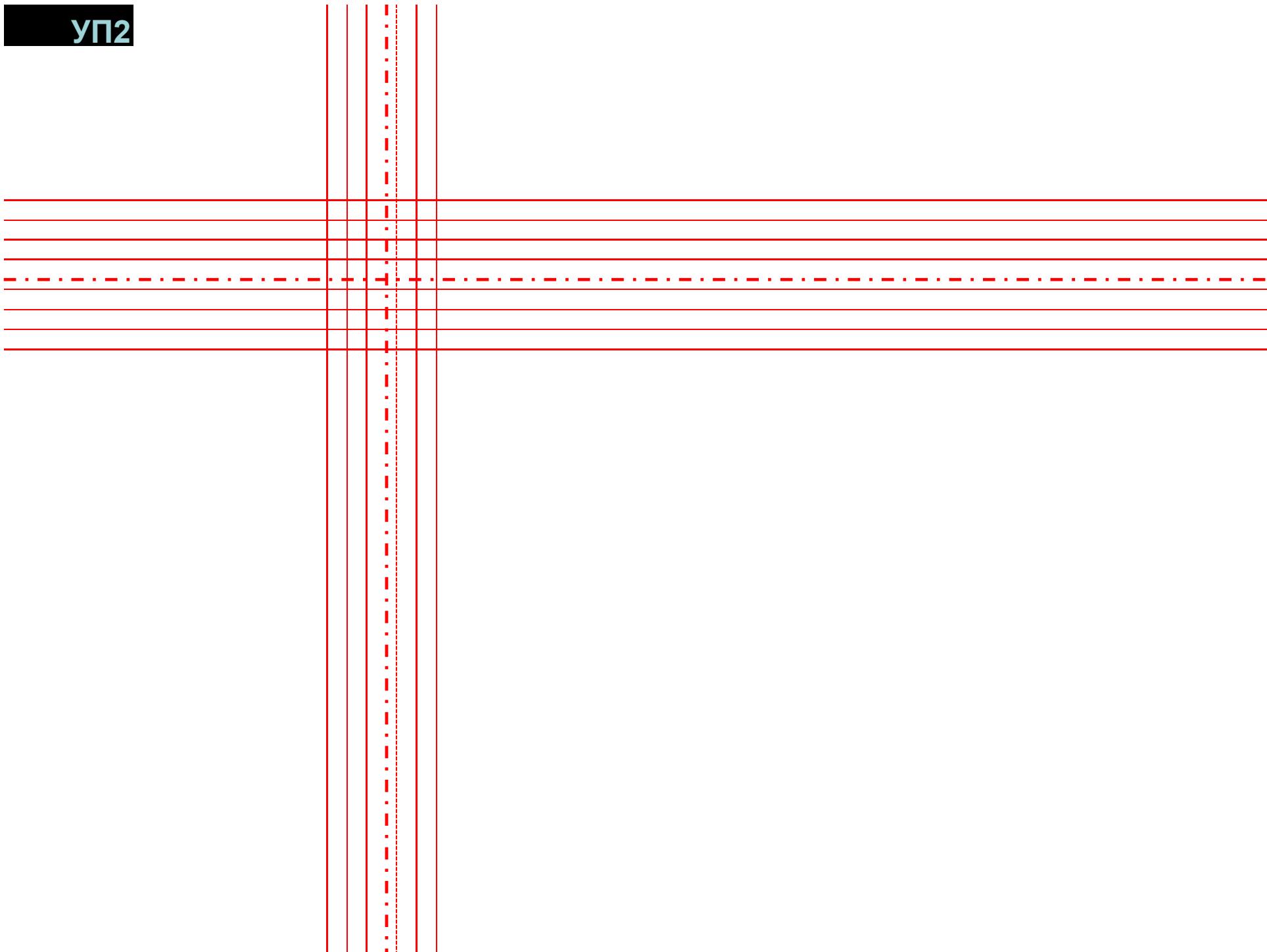

M=1:500

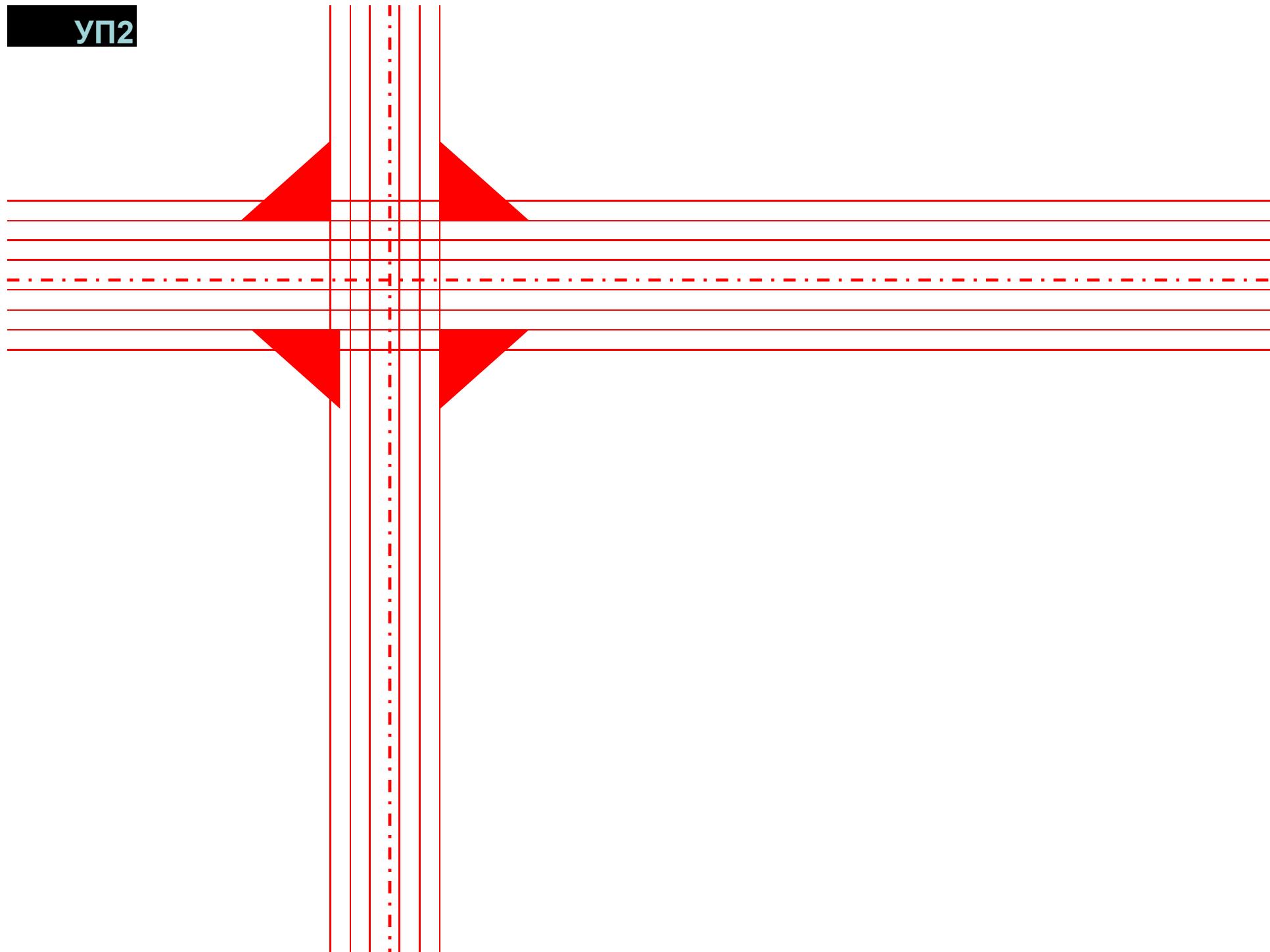
УП2

Уп2

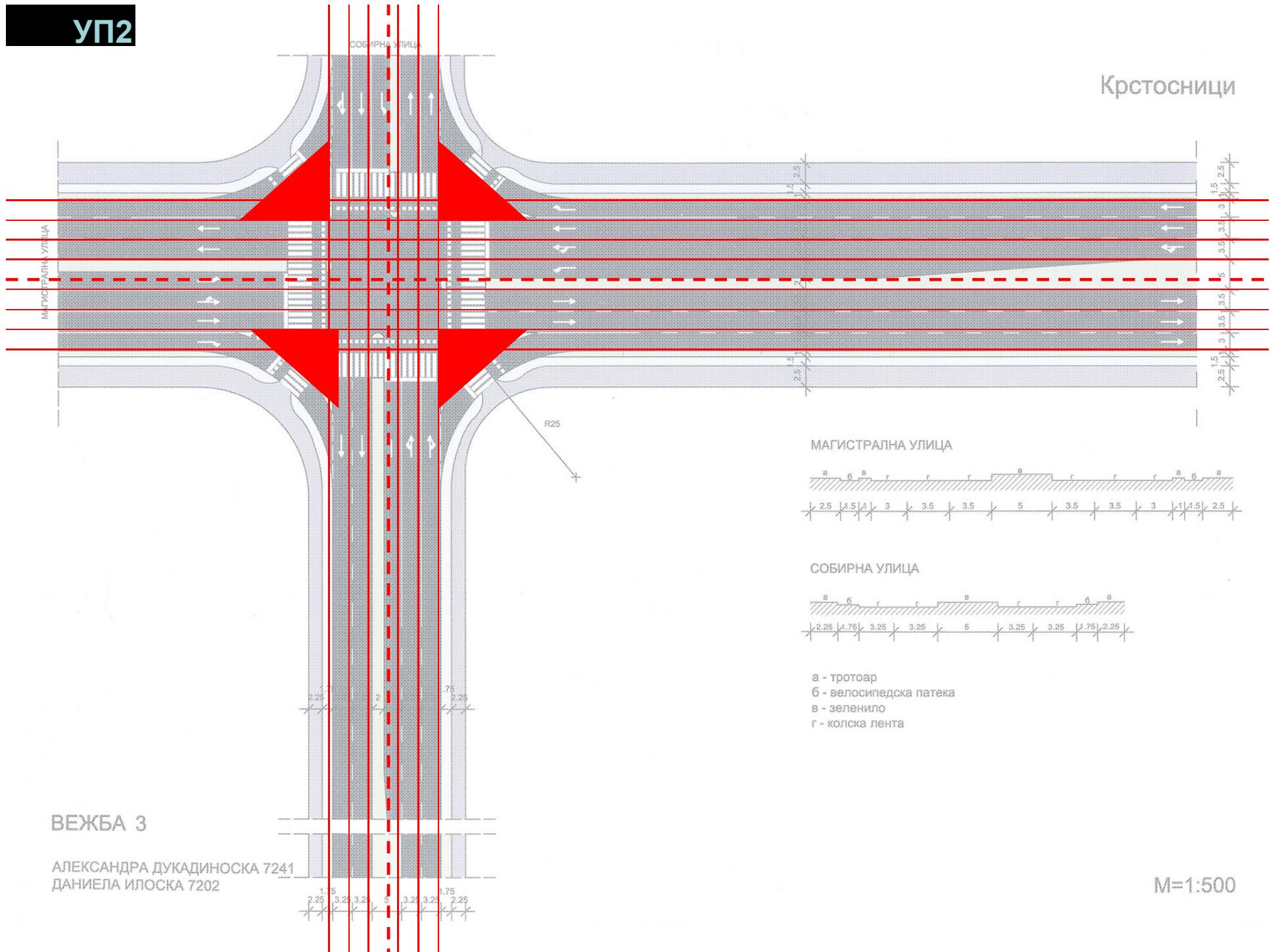

Уп2

уп2

Крстосници

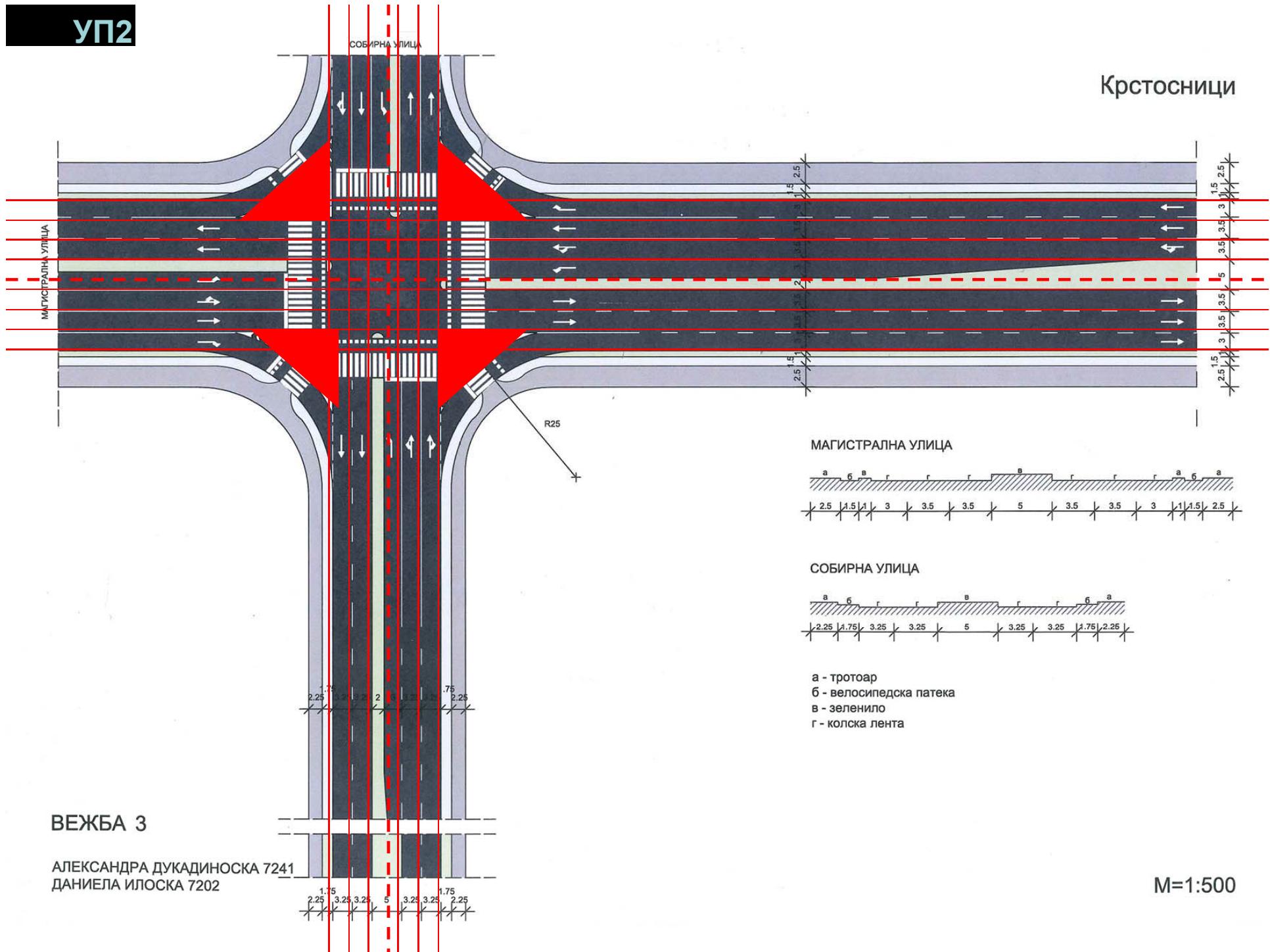

ВЕЖБА 3

АЛЕКСАНДРА ДУКАДИНОСКА 7241
ДАНИЕЛА ИЛОСКА 7202

M=1:500

уп2

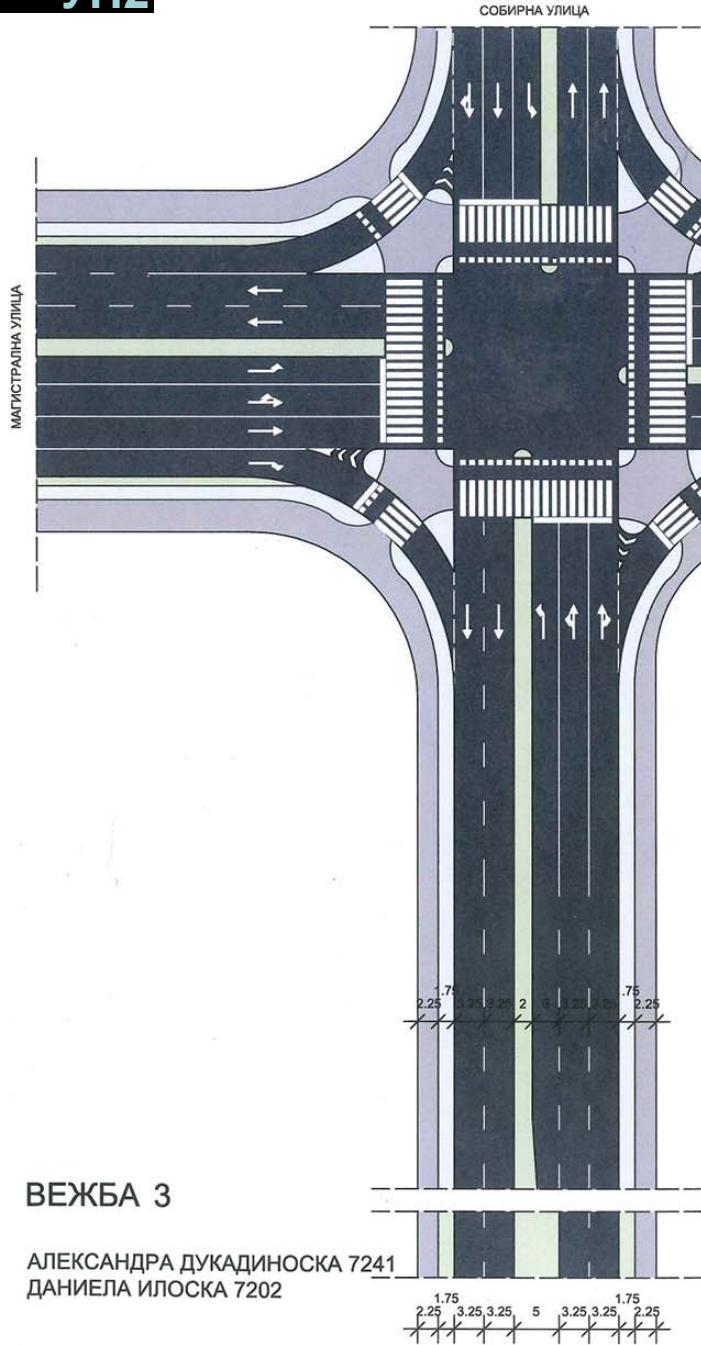

ВЕЖБА 3

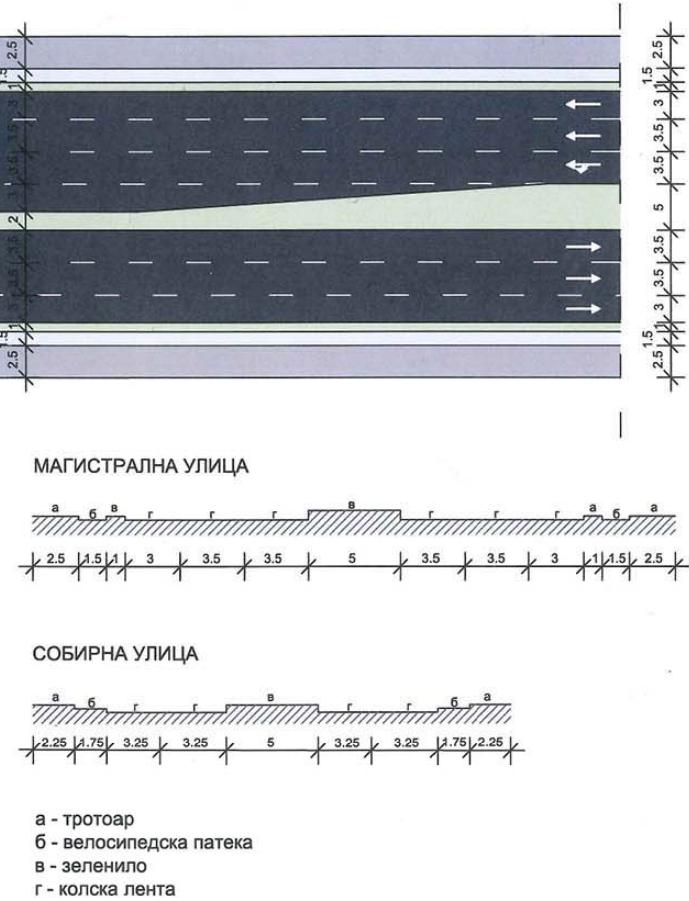
АЛЕКСАНДРА ДУКАДИНОСКА 7241
ДАНИЕЛА ИЛОСКА 7202

M=1:500

УП2

Крстосници

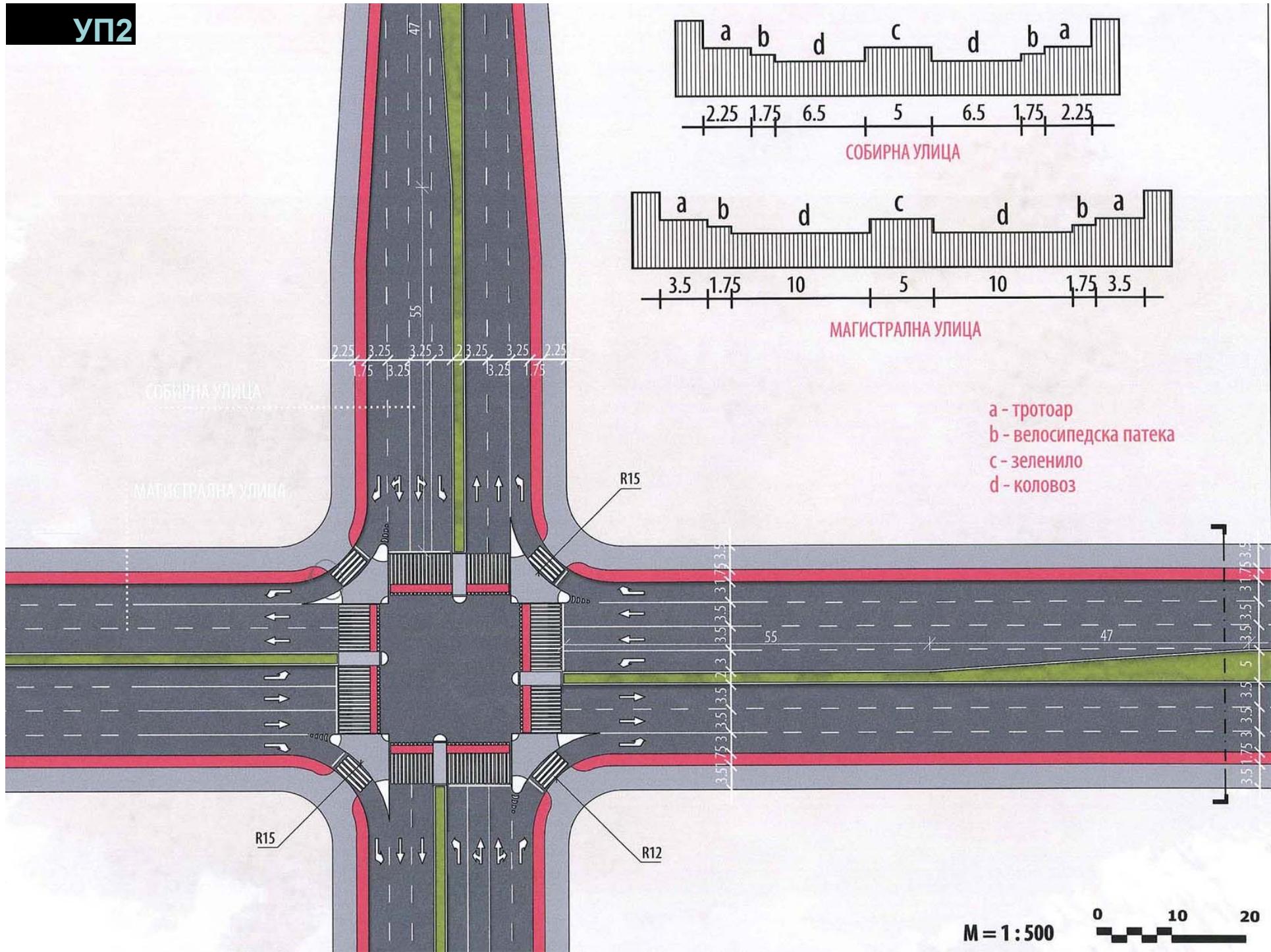
ВЕЖБА 3

АЛЕКСАНДРА ДУКАДИНОСКА 7241
ДАНИЕЛА ИЛОСКА 7202

1.75
2.25 3.25 3.25 5 3.25 3.25 1.75 2.25

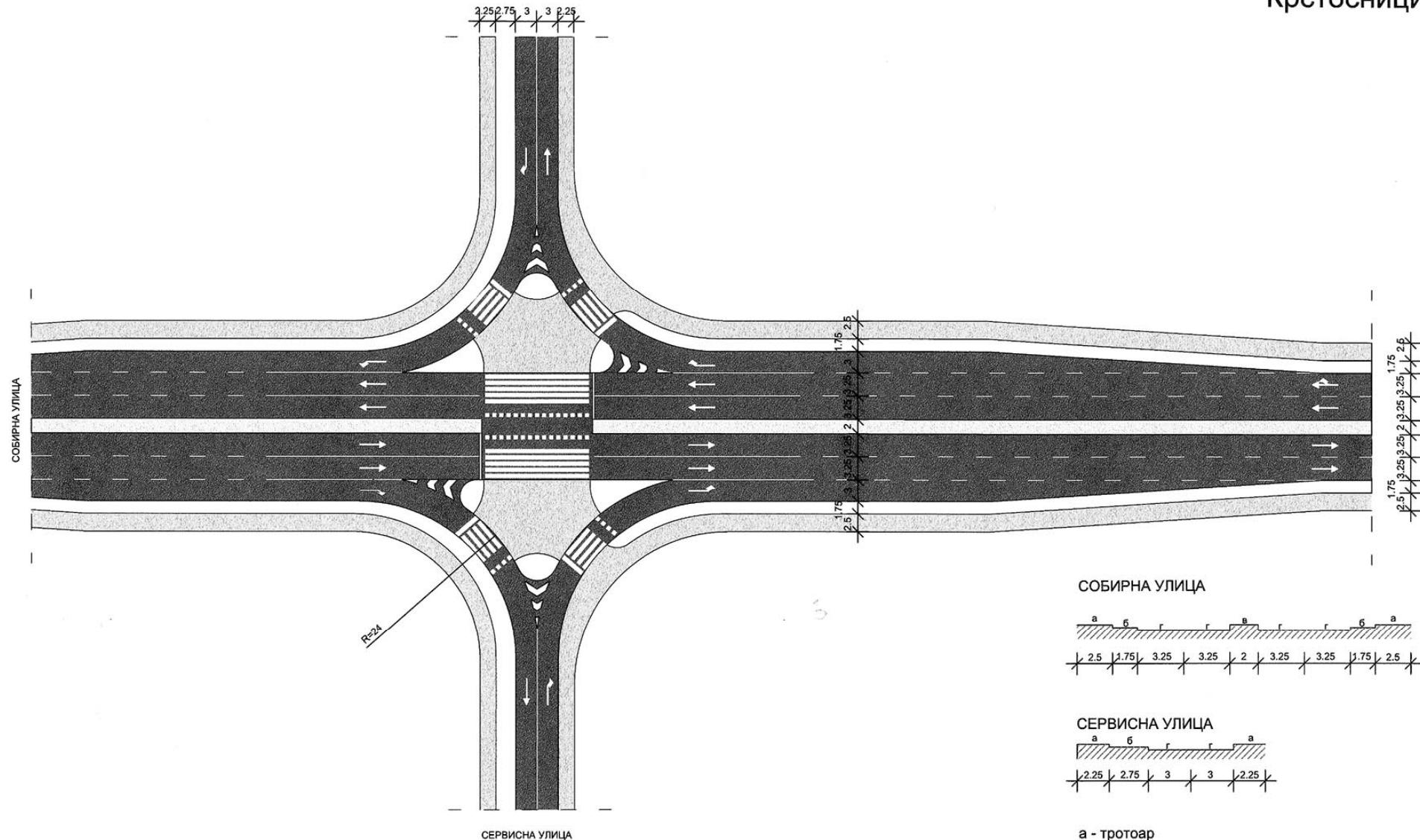
M=1:500

УП2

УП2

Крстосници

ВЕЖБА 3

АЛЕКСАНДРА ДУКАДИНОСКА 7241
ДАНИЕЛА ИЛОСКА 7202

M=1:500

- а - тротоар
- б - велосипедска патека
- в - зеленило
- г - колска лента